

AUTONOMIAN

The diagram features three main rectangular boxes arranged vertically. The top box is labeled 'AUTONOMIAN', the middle box 'SÄÄNTELY', and the bottom box 'ASEJÄRJESTELMISSÄ'. The boxes are interconnected by a network of white lines that resemble circuit traces. Solid lines with small circles at their ends connect the boxes in various directions. Dashed lines with arrowheads indicate specific relationships: a dashed arrow points from 'AUTONOMIAN' to 'SÄÄNTELY', and another dashed arrow points from 'SÄÄNTELY' to 'ASEJÄRJESTELMISSÄ'. Additionally, a solid line with an arrowhead points from 'ASEJÄRJESTELMISSÄ' back to 'AUTONOMIAN'. The background is a solid dark red color.

SÄÄNTELY

ASEJÄRJESTELMISSÄ

Toimimme välttääksemme tulevaisuuden, jossa koneiden sallitaan tappaa ja käyttää voimaa ilman, että ihmiset täysin tiedostavat tai ovat vastuussa seurauksista.

Kansainvälinen keskustelu “autonomiasta” asejärjestelmissä perustuu yhteisymmärrykseen siitä, että tarvitaan rajoituksia ja velvoitteita, joilla varmistetaan ihmisarvon säilyttäminen tulevaisuudessakin menettelytavoissa ja varmistetaan aseellisessa voimankäytössä aina, että ihmisellä on “merkittävässä määrin olennainen kontrolli” tappavan voiman käytöstä. Nyt on tarpeen konkreettisemmin syventyä ratkaisumahdollisuuksiin ja niihin elementteihin, mitä tarvitaan löytääksemme ratkaisuja haasteisiin.

Tässä tarjoamme perusmallia siihen, miten autonomisia aseita ja asejärjestelmiä koskeva sopimus voitaisiin rakentaa. Samalla havainnollistetaan, miten tämä malli soveltuu ongelmiin, joita autonomian lisääntyminen aiheuttaa.

Meidän pitää toimia yhdessä ratkaistaksemme kaksi mielestämme keskeistä ongelmaa:

- Ensinnäkin, minkälaiset järjestelmät ovat ylipäänsä mahdottomia hyväksyä; ja
- Toiseksi, miten voimme säilyttää ihmisen merkittävän kontrollin jäljelle jäävissä järjestelmissä ja ylläpitää oikeudellisia velvoitteita sekä moraalisia ja eettisiä periaatteitamme.

AUTONOMISET ASEET UHKAAVAT ARVOJAMME

1. Ks. analyysi Article 36 (2019) kohdassa 'Targeting people', <https://bit.ly/2Zuy4cb> (eng.)

SOPIMUSRAKENNE ASEJÄRJESTELMIEN AUTONOMIAN SÄÄNTELEMISEKSI

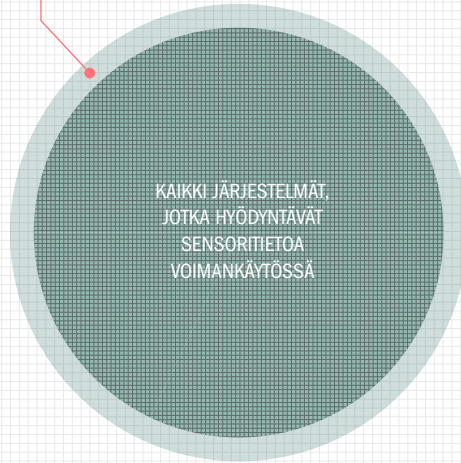
1. MITÄ LAAJASTI OTTAEN SÄÄDELÄISIIN?

Haluamme säätelyn piiriin järjestelmät, jotka hyödyntävät sensoritietoa määrittääkseen, missä ja milloin voimankäyttö tapahtuu ilman ihmisen suoraa osallistumista. Vaikka “autonomisesta aseesta” on monia erilaisia käsityksiä ja ymmärrystä, lähtökohtaisesti kaikki tällaiset järjestelmät sopivat tämän laajan määritelmän sisään. Osa näistä on toimintansa perusteella ja tiettyjen toimintojen suhteen määritelmällisesti sellaisia, että ne tulisivat kokonaan kielletyiksi, kun taas osan suhteen tulisi kyseenäiseen erityyppisiä rajoituksia ja käytön säätelyä.

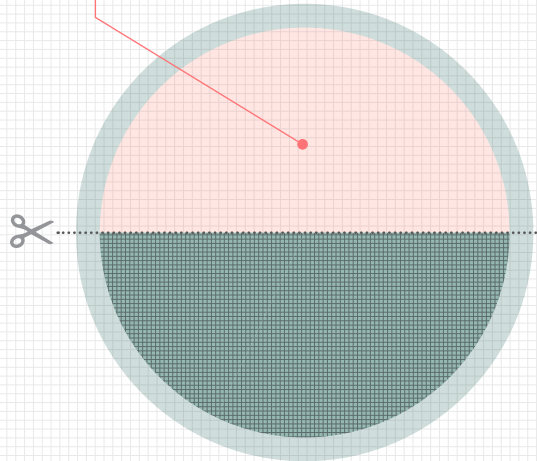
2. EI TAPATETA IHMIÄ SENSORITIEDOLLA

Jaamme sensoritietoa hyödyntävät järjestelmät kahteen ryhmään – niihin, jotka profiloivat ihmiset hyökkäyskohteiksi, ja niihin, jotka eivät. Ihmisiä hyökkäyskohteiksi valikoivat järjestelmät tulisi kieltää, sillä ne eivät kunnioita ihmisarvoa. Emme salli koneiden tunnistaa ihmistä vahingoittamistarkoituksella (olivatpa ne sitten “tappavia” järjestelmiä tai eivät).

PERUSMÄÄRITYS

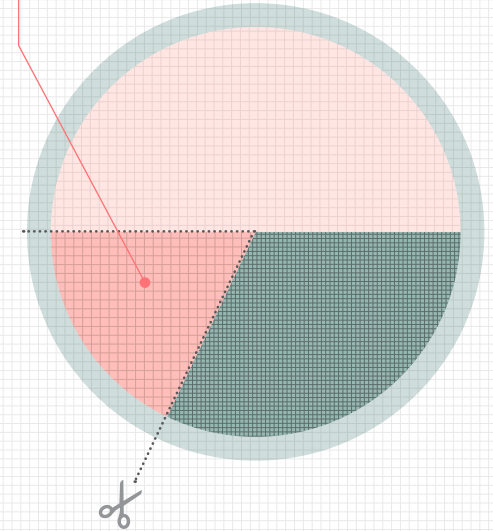
KIELLETTÄVÄT JÄRJESTELMÄT, KOSKA NE KOHDISTAVAT HYÖKKÄYKSENSÄ IHMISIIN

3. SELLAISTEN JÄRJESTELMIEN KIELTÄMINEN, JOITA IHMINEN EI KYKENE HALLITSEMAAN

Seuraavaksi on kiellettävä järjestelmät, joita ihminen ei kykene kunnolla hallitsemaan. Tämä koskee myös järjestelmiä, jotka eivät esimerkiksi kohdista suoraa hyökkäystä ihmisiin, mutta jotka päättävät itse tavoitteistaan, ja voivat olosuhteiden vaihtuessa muuttaa toimintaperiaatteitaan, tai joiden toimintaa on muuten mahdoton valvoa, selittää tai ennustaa. Ihmisen kontrollin säilyttämiseksi tullaan tarvitsemaan ennaltaehkäiseviä kieltoja ja erityyppisiä rajoittavia velvoitteita, jotta voidaan puuttua tällaisten järjestelmien suunnitteluun ja kehittämiseen.

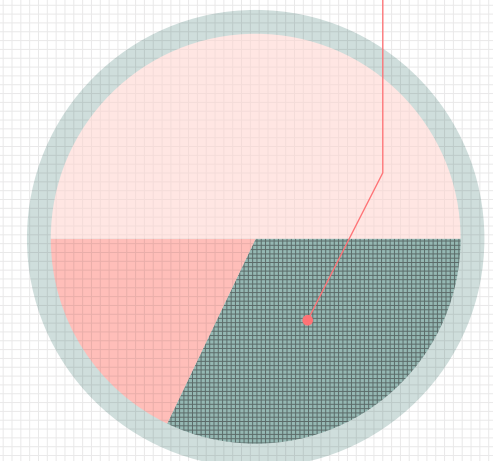
KIELLETTÄVÄT JÄRJESTELMÄT, KOSKA NE EIVÄT SALLI MERKITTÄVISSÄ OSIN IHMISEN TOIMESTA HALLINTAA

4. VARMISTETAAN IHMISTEN RIITTÄVÄ VALVONTA SEN SUHTEEN, MITÄ ON JÄLJELLÄ

Jäljelle jäävät järjestelmät ovat sellaisia, jotka nekin hyödyntävät sensoritietoa määrittääkseen milloin ja missä voimankäyttöä ilmenee, ja aiheuttavat siten erityisiä haasteita. Näiden järjestelmien kehittämiseen ja käyttöön liittyy lukuisia ongelmia, siksi on kehitettävä “positiivista” säätelyä, joka velvoittaisi käyttäjiä noudattamaan tiettyjä ehtoja: käyttäjien kyettävä ymmärtämään ja hallitsemaan järjestelmän toimintatapoja ja -periaatteita kattavasti niin, ettei niiden käyttö horjuta nykyistä lainsäädäntöä.

JÄRJESTELMÄT, JOIDEN KEHITTÄMISTÄ JA KÄYTTÖÄ ON RAJOITETTAVA JA SÄÄDELÄVÄ

MITEN TÄMÄ ESITYKSEMME PUUTTUISI ASEJÄRJESTELMIEN AUTONOMIAAN LIITTYVIIN KESKEISIIN ONGELMIIN

ENSISIJAINEN SÄÄTELYN KOHDE: JÄRJESTELMÄT,
JOIDEN VOIMANKÄYTTÖ PERUSTUU SENSORITIETOON

DEHUMANISAATIO / EPÄINHIMILLISTÄMINEN
Kaikkien sellaisten järjestelmien kieltäminen, jotka valikoivat ihmisiä hyökkäyskohteikseen pelkän sensoritiedon perusteella, olisi virstantäpölväs ihmisarvon suojelulle kehitettäessä teknologioita.

SIVIILIIEN (SUOJELUN) VAARANTAMINEN
Siviilien suojele(n) velvoite voi heikentyä merkittävästi, jos järjestelmien sallitaan kohdistaa hyökkäyksensä ihmisiin tai niiden käyttöä ei valvota riittävän tehokkaasti. Kaikki tähän liittyvä sääntelyn lisääminen ja vahvistaminen vahvistaisi siviilien suojelua.

**KIELLETTÄVÄT
JÄRJESTELMÄT, KOSKA
NE KOHDISTAVAT
HYÖKKÄYKSENSÄ
IHMISIIN**

RISKIT RAUHALLE JA TURVALLISUUDELLE
Normisto, sopimuskehikko, jossa on looginen rakenne sekä selkeästi rajatut ja ilmaistut tavoitteet, mitä halutaan säädellä – kuten se, että halutaan kieltää (autonomisten asejärjestelmien) voimankäyttö, jossa ihminen on kohde – toimisi myös jatkossa standardina niillekin valtioille, jotka eivät lähde mukaan sopimukseen ensimmäisten joukossa. Jos sopimuskehikko, sovittu asiakirja tai sopimus olisi em. luonnostelun mukaista, ohjaisi se käytännössä väistämättä myös tulevaisuuden teknologioiden kehitystä.

**KIELLETTÄVÄT JÄRJESTELMÄT,
KOSKA NE EIVÄT SALLI
MERKITTÄVISSÄ OSIN
IHMISEN TOIMESTA
HALLINTAA**

**JÄRJESTELMÄT, JOIHIN SOVELLETAAN
NIIDEN SUUNNITTELUA JA
KÄYTTÖÄ KOSKEVIA VELVOITTEITA
SEN VARMISTAMISEKSI, ETTÄ
NIITÄ VALVOTAAN KÄYTÄNNÖSSÄ**

LAIN JA LAILLISUUSJÄRJESTELMÄN HEIKENTÄMINEN
Jos sallimme ennalta-arvaamattomasti toimivien teknologioiden käytön, koneille annetaan lupa tehdä oikeudellisia päätöksiä tai ihmisille jätetään lupa tehdä päätöksiä, joiden laillisuuteen liittyviä seurauksia he eivät ymmärrä, heikentää se kaikkea yhteiskuntiemme oikeudellista perustaa. Lakia ja oikeusvaltiota suojataan tulevaisuudessa, kun kielletään teknologiat, joita ei pystytä valvomaan kunnolla ja asetetaan tarkkoja velvoitteita sen suhteen, miten tulkita ihmisen voimankäytön hallinnan velvoitetta.

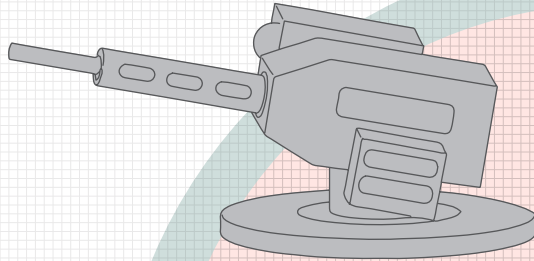
LÄPINÄKYVYDEN PUUTE (TEKNOLOGIASSA)
Järjestelmien läpinäkyvyys ja ymmärrettävyys ovat edellytyksiä niiden mielekkäälle hallinnalle. Algoritmisen syrjinnän ongelmat ovat ratkaistavissa lainsäädännön keinoin. Jos ihmisten valikointi kohteiksi kielletään, järjestelmä ei myöskään voi tehdä puolueellisia hyökkäyspäätöksiä itsenäisesti.

MITÄ ESITYKSEMME SOVELTAMINEN TARCOITTAÄ KÄYTÄNNÖSSÄ ERI TEKNOLOGIOILLE*

***TOPELLISILLE TAI
AJATELTAVISSA OLEVILLE!**

SENSORITOIMINTEISET HENKILÖVARTIOINTIROBOTIT

Kiellettäisiin, silloin kun on tarkoitus, että se voisi automaattisesti ja itsenäisesti käyttää tappavaa voimaa ihmiskohteensa havaitessaan (esim. automatisoitu Super aEgis II).

**KIELLETTÄVÄT
JÄRJESELMÄT, KOSKA
NE KOHDISTAVAT
HYÖKKÄYKSENSÄ
IHMISIIN**

**KIELLETTÄVÄT JÄRJESELMÄT,
KOSKA NE EIVÄT SALLI
MERKITTÄVISSÄ OSIN
IHMISEN TOIMESTA
HALLINTAA**

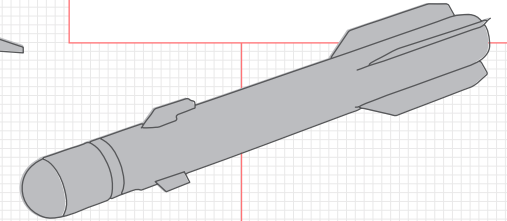
**JÄRJESELMÄT, JOIHIN SOVELLE-
TAAN NIIDEN SUUNNITTELUJA JA
KÄYTTÖÄ KOSKEVIA VELVOITTEITA
SEN VARMISTAMISEKSI, ETTÄ
NIITÄ VALVOTAAN KÄYTÄNNÖSSÄ**

“BLACK BOX” -JÄRJESELMÄT
kiellettäisiin, koska koneoppimisen prosesseja, tuloksia ja vaikutuksia järjestelmän toimintaan tai tiettyyn käyttöön ei voida valvoa riittävästi. Tämä voisi johtaa ei-toivottuun käytökseen ja ennalta-arvaamattomiin seurauksiin.

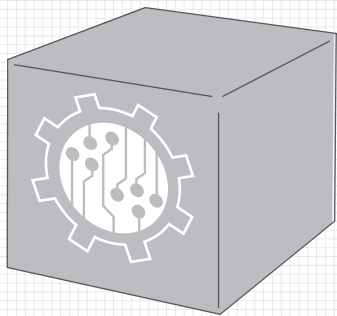
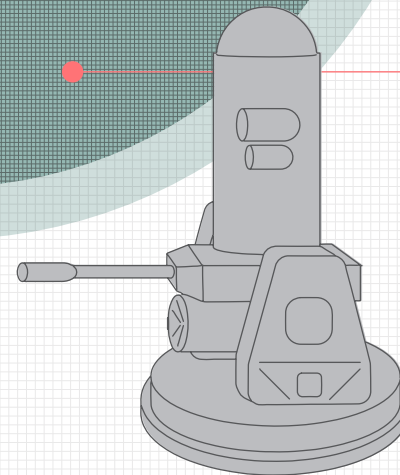
TERMINAATTORIT!

Ihmisiä hyökkäyskohteikseen valikoivat, ilman valvontaa toimivat järjestelmät – Terminaattori olisi kielletty! Tässä “etuna” on se, miten suuri mediahuomio tällaisilla järjestelmillä on...

**TIETYLLE “TÄHTÄYSALUEELLE” VAPAUTETUT
JÄRJESELMÄT**, joilla tarkoitus on tuhota tiettyjä tunnisteiden mukaisia kohteita (esim. Brimstone-panssaritorjuntaohjus): näihin tulisi kohdentaa positiivista säätelyä niin, että voiman-/aseenkäyttö olisi riittävän ennustettavaa, ja niiden kohdennusta ja vaikutuksen kestoa voisi monitoroida riittävästi, jotta ne täyttäisivät kansainvälisen humanitaarisen oikeuden voimankäyttöön liittyviä velvoitteita.

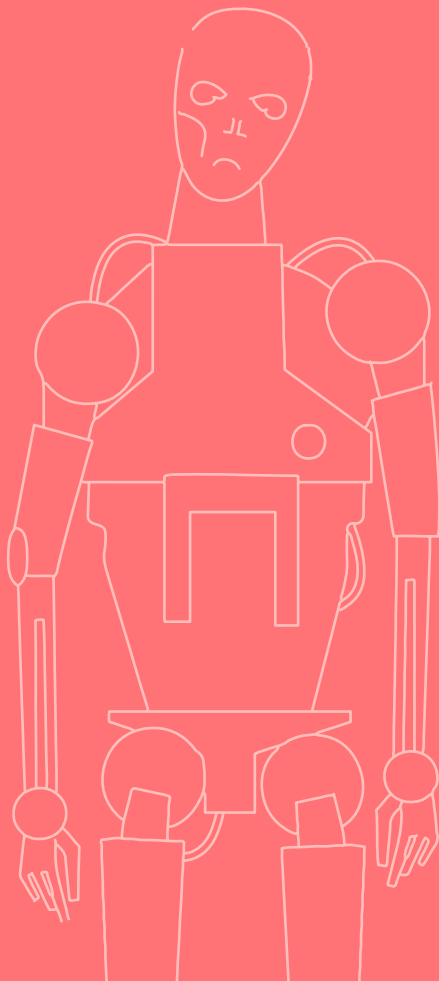
PUOLUSTUKSELLISIIN TORJUNTAJÄRJESELMÄIIN, jotka toimivat suurilla nopeuksilla (esim. automaattinen ohjuksentorjuntajärjestelmä kuten Phalanx CIWS), sovellettaisiin positiivista velvoittavaa säätelyä. Näiden suhteen edistettäisiin rajoittavia käytäntöjä, joita joissakin armeijoissa on jo ollut käytössä.

Article 36 on voittoa tavoittelematon järjestö, joka keskittyy vähentämään aseiden aiheuttamia haittoja.

www.article36.org
info@article36.org
[@article36](https://twitter.com/article36)

Suunnittelu:
bb-studio.co.uk
Suomenkos:
Stop Killer Robots Finland -verkosto

Article36